

گاهنامک - این کتاب دارای فهرستی در حدود

600 مراتب از نام و مناصب بزرگان و طبقات فارس و شهر داران به ترتیب مقامشان. مطالبی از این کتاب در تالیفات یعقوبی و محولی و جاحظ منعکس است. محولی در کتاب "التنبه" نوشته است "پارسیان را کتابی است که آن را 'گهنامه' گویند در آن مراتب دولتی ایرانیان ثبت است و عدد این مراتب بنا بر ترتیبی که پارسیان داده بودند مشخص بود. این کتاب جزئی از 'تربین نامه' است که مخفی آن کتاب 'رسوم' می شود و آن کتاب عظیمی است در هزار ورق و جز جز موردان و بزرگان ایران نزد کسی یافت نمی شود. این قتیبه است و قتیبه ای که در مطالب این کتاب در تحت عنوان 'آداب القوسه' و قسمت بزرگی از فصل 'مذاهب الحیمة فی الحیاة و الاستدلال بهوا' آورده و نام آن کتاب را همه جا 'تربین نامه' است و بطوریکه نوشته تاحالی در کتاب مراتب درباریان اثر خود کشید تا آن شیروان و همچنین محولی از این کتاب استفاده کرده اند.

تاج نامک - این کتاب در فهرست ابن التیم و بیون الاخبار ابن قتیبه نام برده شده است. این کتاب شامل اندیشه های از الوشیروان خسرو پرویز و غیره است.

تفسیر - نامه تفسیر روحانی بزرگ زمانه اردشیر بنیانگذار شاهنشاهی ساسانی می باشد. به پادشاه طبرستان او را تفسیر و تشویق و توصیه به فرمانبرداری از اردشیر

نموده و حاوی مطالب مهم تاریخی و سیاسی و اخلاقی و اندرز است. این کتاب نیز در قرن دوم هجری توسط ابن مقفع به زبان عربی برگردانده شد و در قرن سیزدهم هجری ابن السفندیار آنرا به زبان فارسی برگردانید و در تاریخ طبرستان متذکره داشت، نامه منتشر در کتابخانه هندی در لندن موجود است در مجله آسیایی پاریس در سال 1894 جلد اول چاپ گردید.

بانگاه تحقیق و مجموعی به فرهنگ و تمدن ایران در روزگار ساسانیان این امر بسیار آشکار است که زبان و ادبیات بجز در جایگاه مهمی داشته است. بزرگان آن دوران با تالیفات خویش درباره مسائل مختلف به امورات کشور در الحاد سیاس و اجتماعی پرداخته اند و آثار مهم چون خدی نامه، تاج نامه، زمین نامه، گمان شکن، گذارش شطرنج و غیره را پدید آورده و با تالیف مجموعه تفکرات حقوقی، اجتماعی و فرهنگی، روابط مردمان را بر اساس یک نظام اجتماعی خاص مشخص کرده اند در هر حال با مطالعه این کتابها

و رسالهها می توان به اهمیت مسائل اخلاقی همانند قناعت و فروتنی، بردباری، دوراندیشی، سرسختیها، شکستهای آرد و مشورتی پیرایه بدین ترتیب تاریخ و ادبیات ایران زمین، فرهنگ و الای ماکنی این آثار ارزشها و ادبیات، کمون را به اثبات می رساند در شمولیت ادبیات دوره ساسانی در مابین غیر مذهبی با دامستان سرای و انفسانه پردازی همراه است. مطالب ارزشمندی و خیلی مفید است.